

Beslutsunderlag P

Styrelsen 2020-06-09

Diarienummer 0044/20

Handläggare: Andreja Sarcevic, bolagsansvarig

Telefon: 031-368 54 61

E-post: andreja.sarcevic@gshab.goteborg.se

Återrapportering av uppdrag i handlingsplan 2019 från ägardialog med Göteborgs Hamn AB – Uppföljning av koncessionsavtal

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborgs Hamn AB:s rapport gällande uppföljning av koncessionsavtal antecknas.

Sammanfattning

Ägardialogerna är det enskilt viktigaste instrumentet för aktiv ägarstyrning och utgör ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen mellan Stadshus och direktrapporterande dotterbolag. Dialogerna genomförs enligt en utarbetad metod och struktur med ett innehåll som anpassas till det specifika dotterbolagets utmaningar. Respektive ägardialog avslutas med en summering av vad som framkommit och sammanställning över de aktiviteter som behöver genomföras för att öka den affärsmässiga samhällsnyttan med ägandet.

Resultatet av ägardialogen ställs samman i en handlingsplan som beskriver aktiviteter, ansvar och tidplan. Föreliggande ärende innehåller Göteborgs Hamn AB:s [nedan Hamnen] återrapportering av uppdrag i 2019 års handlingsplan avseende uppföljning av koncessionsavtal.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadshus har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadshus har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Stadshus har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Göteborgs Hamn AB:s styrelseärende "Handlingsplan från ägardialog - Uppföljning av koncessionsavtal", styrelsemöte 2020-04-20

Ärendet

Föreliggande ärende är en återrapportering av uppdrag i handlingsplan från 2019 års ägardialog med Göteborgs Hamn AB avseende bolagets uppföljning av koncessionsavtal.

Beskrivning av ärendet

Den operativa terminalverksamheten i hamnen hanteras av privata utförare. Containerhamnen sköts för närvarande av APM Terminals, RoRo-terminalen hanteras av Gothenburg Roro Terminal och bilhamnen av Logent Ports and Terminals. Hamnen har upprättat koncessionsavtal med respektive terminaloperatör. Avtalen ger respektive terminaloperatör rätt att under en längre tid bedriva verksamheten i terminalen. Avtalen innebär också att Göteborgs Stad, genom Hamnen, kan säkerställa att terminalverksamheten bedrivs under former som ger bolaget möjlighet att på ett strategiskt och övergripande plan styra och följa utvecklingen av hamnverksamheten.

Kommunallagen ställer krav på kommuner att utöva kontroll och ha insyn i kommunal verksamhet som har överlämnats till privata utförare (KL, kap. 10, § 8). På vilket sätt detta sker i hamnen har varit föremål för ägardialogen. I handlingsplanen från 2019 års ägardialog gavs Hamnen i uppdrag att redogöra för hur bolaget utövar kontroll och insyn i samtliga terminaloperatörers verksamhet.

Sammanfattande bedömning

Stadshus kan konstatera att Hamnen har svarat mot uppdraget i handlingsplanen. I sitt svar redogör bolaget för vilka olika mötes- och dialogforum mellan hamnen och terminaloperatörerna som har etablerats och som delvis också regleras via avtal. Koncessionsavtalen bygger på en ömsesidig respekt mellan parterna där respektive part har förståelse för den andra partens roll. Arbetet mellan Göteborgs Hamn och terminaloperatörerna sker genom samverkan där den gemensamma ambitionen är att öka godsvolymen över Göteborgs hamn.

Avtalsuppföljning sker regelbundet bland annat genom uppföljning av volym och olika slags produktivitetsnyckeltal. Utöver detta genomför Hamnen årliga undersökningar för att mäta nöjd kund-index (NKI) i syfte att följa upp hur kunderna till koncessionstagarna upplever sin affärsrelation till respektive terminaloperatör. Dessa undersökningar ger Hamnen, tillsammans med en regelbunden dialog med framförallt rederikunder, en god kännedom om hur terminaloperatörerna agerar på marknaden.

Hamnen bedömer för sin del att den uppföljning som sker ger en väldigt god insyn i terminalernas verksamhet inom såväl det operativa såsom relationen till marknaden. Genom de olika forumen och den data koncessionstagarna lämnar kan Hamnen följa upp avtalet med respektive terminal på ett tillfredställande sätt. Stadshus gör ingen annan bedömning än vad som framgår av Hamnens underlag.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Protokoll (nr 3)
Styrelsemöte 2020-04-20

Tid: 13.00-16.50 (paus 14.25- 14.35)

Plats: Amerikaskjulet, Göteborg

Närvarande

Ledamöter

Cecilia Magnusson	ordförande
Birgitta Ling Fransson	1:e vice ordförande
Ronnie Ljungh	2:e vice ordförande (närvarande via länk)
Peter Danielsson	
Lars Johansson	(närvarande via länk)
Eva Olofsson	(närvarande via länk)
David Josefsson	(närvarande via länk)
Kristofer Andrén	

Suppleanter

Gunne Steen	
Karin Bernmar	
Ingela Berntson	(närvarande via länk)
Marianne Bergman	
Alexandra Angelbratt	

Övriga närvarande

Elvir Dzanic	VD	
Johanna Nyström	bolagsjurist, sekreterare	
Edvard Molitor	miljöchef	(närvarande § 5)
Erik Ahrén	ekonomichef	(närvarande § 7)
Arvid Guthed	chef Port Development	(närvarande § 13)
Jan Andersson	projektledare Skandiaporten	(närvarande §§ 13–14)

Arbetsstagarrepresentanter

Carl Jansson	Unionen (närvarande via länk)
Roger Sköld	Transport (närvarande via länk)
Daniela Fjellman	SACO (närvarande via länk)
Julia Christensson	SACO (närvarande via länk)

Ej närvarande

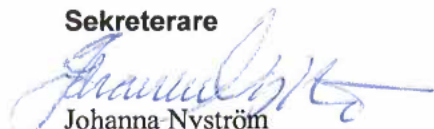
Jan Annerback
Colin Carlfors

Protokoll (nr 3)
Styrelsemöte 2020-04-20

Underskrifter

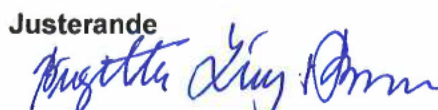
Sekreterare

Johanna Nystrom

Ordförande

Cecilia Magnusson

Justerande

Birgitta Ling Fransson

§ 11

Beslut – återrapportering från ägardialog till Stadshus AB

Cecilia Magnusson redogör i enlighet med till mötet utsänt underlag, för förslag till återrapportering till Stadshus AB.

Beslut

Styrelsen beslutar att fastställa förslag på rapport till Göteborgs Stadshus AB gällande uppföljning av koncessionsavtal.

Styrelsemöte 2020-04-20

Handläggare Jill Söderwall

Telefon:

E-post: jill.soderwall@portgot.se

Ärende: Handlingsplan från ägardialog - Uppföljning av koncessionsavtal

Förslag till beslut

Styrelsen beslutar att;

Fastställa förslag på rapport till Göteborgs Stadshus AB gällande uppföljning av koncessionsavtal.

Sammanfattning - uppdraget

I enlighet med beslutet om omstrukturering av Göteborgs Hamn AB (KF 2009) hanteras den operativa terminalverksamheten i hamnen av privata utförare. Containerhamnen sköts för närvarande av APM Terminals, RoRo-terminalen hanteras av Gothenburg Roro Terminal och bilhamnen av Logent Ports and Terminals. Göteborgs Hamn AB har upprättat koncessionsavtal med respektive terminaloperatör. Avtalen ger respektive terminaloperatör rätt att under en längre tid bedriva verksamheten i terminalen. Avtalen innebär också att Göteborgs Stad, genom GHAB, kan säkerställa att terminalverksamheten bedrivs under former som ger GHAB möjlighet att på ett strategiskt och övergripande plan styra och följa utvecklingen av hamnverksamheten.

Kommunallagen ställer krav på kommuner att utöva kontroll och ha insyn i kommunal verksamhet som har överlämnats till privata utförare (KL, kap. 10, § 8). På vilket sätt detta sker i hamnen har varit föremål för ägardialogen, exempelvis med avseende på verksamheten i containerterminalen.

Göteborgs Hamn ges i uppdrag att redogöra för hur bolaget utövar kontroll och insyn i samtliga terminaloperatörers verksamhet. Beskrivningen ska överlämnas skriftligt till Stadshus.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Göteborg Stadshus AB – Redovisning av 2019 års ägardialoger med handlingsplaner, Diarienummer 0091/19

Ärendet

Göteborgs Hamn återkopplar här på aktiviteten Uppföljning av koncessionsavtal från Ägardialogen genomförd den 9 september 2019, diarienummer 0091/19. Uppgiften skall enligt handlingsplanen behandlas i Stadshus AB under april/juni 2020.

Beskrivning av ärendet

Allmänt om avtalen

Koncessionsavtalen reglerar parternas rättigheter och skyldigheter gentemot varandra. De utgör dock inte bara grunden för den inbördes relationen mellan parterna utan också grunden för hur parterna skall förhålla sig till de gemensamma kunderna i forma av främst rederier.

Koncessionsavgiften är uppdelad på en fast del och en rörlig del. Den rörliga avgiften är relaterad till den godsvolym som hanteras över kaj, dvs ju högre omsättning desto högre intäkt för GHAB. Här finns således både risk och möjligheter för GHAB och samtidigt ett incitament för terminaloperatören att öka volymerna eftersom den fasta avgiften är oförändrad. Avtalen innehåller också tak-priser för lastning och lossning av gods på fartyg och järnväg samt en garanti om att alla kunder ska behandlas lika. Detta har följts upp genom dialog direkt med kunderna men planeras under 2020 även göras genom en genomgång av terminaloperatörernas kundavtal, vilka GHAB enligt avtalen har rätt att granska. Det är första gången en sådan granskning genomförs och beroende på utfallet av den så beslutas intervallen på framtida granskningar.

Avtalen bygger på en ömsesidig respekt mellan parterna där respektive part har förståelse för den andra partens roll. Arbetet mellan GHAB och terminaloperatörerna sker genom samverkan där den gemensamma ambitionen är att öka godsvolymen över Göteborgs hamn.

Avtalsreglerade mötes forum

Koncessionsavtalen föreskriver att fyra olika forum, så kallade boards där samtliga tre koncessionstagare ingår, kvartalsvis ska hållas där GHAB är ordförande och har utslagsröst om oenighet skulle föreligga. Dessa fyra boards är:

- Railway Consulting Board (Järnvägsråd)
- Environmental Consulting Board (Miljöråd)
- Security Consulting Board (Säkerhetsråd)
- Technical Consulting Board (Teknikråd)

I dessa boards avhandlas gemensamma frågor och de ger GHAB insyn och inflytande i hur terminaloperatörerna arbetar inom respektive område. Det sker även en uppföljning av rådsmedlemmarnas åtaganden för de gemensamma ansvaren. Dessa forum ger en gemensam plattform för vad som krävs av respektive part för att uppnå de gemensamma målen. Målen är reglerade i avtalen och är av karaktären tillgänglighet och standarder.

Järnvägsrådet säkerställer att respektive terminal sköter sina underhållsåtaganden för att upprätthålla föreskriven standard. GHAB innehar tillståndet från Transportstyrelsen som tillåter järnvägstrafik och alla terminaler är underordnade detta tillstånd.

Miljörådet förvaltar det gemensamma miljötillståndet och varje terminal är ansvarig för att verksamheten bedrivs inom ramarna för detta tillstånd. GHAB ansvar för tillståndet och rapporterar enligt tillståndet till Miljöförvaltningen.

Säkerhetsrådet samordnar säkerhetsarbetet i hamnen. En viktig del är det gemensamma skalskyddet samt bevakning av hamnområdet. Detta sker gemensamt under ledning av GHAB. Kostnadsfördelningen för säkerhetsarbetet är reglerat i ett separat avtal.

Teknikrådet behandlar gemensamma tekniska frågor såsom dagvatten, färskvatten och el. Dessa råd har ersatts av terminalsamordningsmöten med respektive operatör, se nedan avsnitt, då det visat sig att gemensamma teknikfrågor inte förekommer.

Övriga forum

Godsnavets Ledningsgrupp – ett forum på VD-nivå med representation från GHAB, Logent, APM Terminals, GRT och Stena där de gemensamma målen i form av tillväxt, digitalisering och miljö diskuteras.

Utöver de avtalsreglerade mötes forumen sker ett antal regelbundna möten mellan GHAB och respektive terminal. De strategiska- och terminalsamordningsmötena protokollförs och äger rum fyra gånger per år.

Strategiska möten – avhandlar gemensamma frågor såsom projekt, aktiviteter och strategier. Vid dessa möten redovisar även respektive part planer som kan påverka den andra parten på ett eller annat sätt.

Terminalsamordning – ett tekniskt forum där parterna redovisar framdrift i projekt samt kommande åtgärder på framförallt underhållssidan.

GHAB och terminaloperatörerna har också ett stort samarbete på marknadssidan med bland annat gemensamma evenemang och kundaktiviteter. Dessa planeras och utförs i samverkan mellan GHAB och respektive terminal.

Uppföljning av avtal

Terminalerna rapporterar på ett reglerat sätt månadsvis sina respektive volymer till GHAB. Dessa volymer utgör underlag för vilken rörlig koncessionsavgift de debiteras av GHAB. Det åligger även terminalerna att rapportera sina volymer till statliga Trafikanalys enligt en lagstadgad process. GHAB kontrollerar med de olika rapporterna samt den nedbrutna data som terminaler tillhandahåller enligt koncessionsavtalen, att den volymen terminalerna redovisar stämmer och den rörliga koncessionsavgiften faktureras på ett korrekt sätt. Det finns även ett avtal mellan GHAB och respektive terminal där terminaloperatörens revisionsbyråer garanterar att rapporteringen sker enligt fastställda processer. Denna garanti återfås skriftligt en gång per år.

APM Terminals och GRT rapporterar enligt avtal månadsvis vissa förutbestämda nyckeltal för produktiviteten för respektive terminal. Nyckeltalen visar produktiviteten på exempelvis kajkranar, järnvägskranar och rättidiga avgångar för fartyg, och syftar till att synliggöra koncessionstagarnas levererade operativa kvalitet till de gemensamma slutkunderna. Uppföljning sker genom självrapportering där terminalerna skickar rådata där GHAB kan utläsa grunden till nyckeltalen. Om terminalerna misslyckas med att nå produktivetsmått så finns det i koncessionsavtalen grund för GHAB att utkräva ekonomisk kompensation. Nyckeltalen följs upp kvartalsvis av GHAB och sanktionerna vid icke uppnådd produktivitet är begränsad till ekonomiska viten.

Övrigt

GHAB utför årligen en undersökning för att mäta nöjd kund-index (NKI) för att följa upp hur kunderna till koncessionstagarna upplever sin affärsrelation till respektive terminaloperatör. Denna undersökning, tillsammans med en regelbunden dialog med framförallt rederikunder, ger GHAB en god kännedom om hur terminaloperatörerna agerar på marknaden.

Risker

Bolaget bedömer att riskerna är minimerade då uppföljningen täcker avtalens alla väsentliga delar.

Bolagets bedömning

GHAB bedömer att den uppföljning som sker ger en väldigt god insyn i terminalernas verksamhet inom såväl det operativa såsom relationen till marknaden. Genom de olika forumen och den data koncessionstagarna lämnar så kan GHAB följa upp avtalet med respektive terminal på ett tillfredställande sätt.

Göteborgs Hamn AB

Elvir Dzanic, VD

Jill Söderwall, Handläggare